

دانشکده برنامه ریزی و علوم محیطی
گروه برنامه ریزی شهری و منطقه ای
طرح درس ارزیابی و مدیریت اثرات توسعه گردشگری

رشته تحصیلی فراگیران: جغرافیا و برنامه ریزی گردشگری	مقطع: کارشناسی ارشد
نام مدرس: حسن محمودزاده	مرتب: دانشیار
گروه آموزشی: برنامه ریزی شهری و منطقه ای	تعداد فراگیران:
ترم: دوم	سال تحصیلی: ۱۴۰۲-۰۳

عنوان درس: ارزیابی و مدیریت اثرات توسعه گردشگری	Title: Evaluation and management of the effects of tourism development
نوع درس: نظری ۲ واحد	
زمان شروع کلاس: ۱۴۰۲/۱۱/۲۱ لغایت ۱۴۰۳/۰۳/۲۴	تاریخ امتحان پایان ترم: ۱۴۰۳/۰۴/۰۶
محل تدریس: دانشکده برنامه ریزی و علوم محیطی	تعداد جلسات: ۱۶

مراحل ارزشیابی	مرحله ای	تکوینی
فعالیت دانشجو در کلاس	۲۰ درصد از نمره نهایی	
حضور منظم در کلاس درس	۵ درصد از نمره نهایی	
تحقیق کلاسی همراه با ارائه	۲۵ درصد از نمره نهایی	
امتحان پایان ترم	۵۰ درصد از نمره نهایی	
نوع امتحان پایان ترم		
شفاهی	تشریحی	چند گزینه ای
صحيح و غلط	جور کردنی	
نحوه ارزشیابی فعالیت کلاسی: دانشجو موظف است تکلیف خواسته شده مطابق با طرح درس انجام و تا شروع جلسه بعد از طریق سامانه یا ایمیل با هماهنگی تحویل دهد.		

وسایل کمک آموزشی مورد نیاز: ویدئو پروژکتور تخته وایت برد، قلم نوری، فیلم های آموزشی
شرحی از درس: آشنایی دانشجویان با مبانی و فرایند ارزیابی اثرات توسعه گردشگری و مدیریت اثرات و زمینه های کاربرد آن
اهداف کلی درس:
در روند رو به توسعه شهری جهان، هدف آموزش اثرات توسعه گردشگری و مدیریت اثرات و زمینه های کاربرد آن و تامین نیازهای فنی و تحقیقاتی سازمان میراث فرهنگی گردشگری و صنایع دستی، شهرداریها، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، و بخش خصوصی (مراکز اقامتی، پذیرایی، خرید، حمل و نقل گردشگری، آژانس های مسافرتی و راهنمایان گردشگری و ...) در زمینه برنامه ریزی های گردشگری.
روش تدریس
سخنرانیپرسش و پاسخارائه فیلم های آموزشی، اسلاید با کامپیوتر.

منابع اصلی تدریس

اسرافیل شفیع‌زاده(۱۳۹۵)، ارزیابی دیدگاه جوامع میزبان از توسعه اکوتوریسم در ایران (سیاست‌های گردشگری نوین در هزاره سوم)، انتشارات نشانه.

اداره محیط و میراث دولت استرالیا (۱۳۹۳)؛ گام هایی به سوی گردشگری پایدار: برنامه ریزی آینده ی پایدار برای گردشگری، میراث و محیط؛ ترجمه ابتهال زندی، جامعه شناسان.

اکبریان رو نیزی و رضوی، محمد رضا(۱۳۹۵) توسعه پایدار گردشگری، از مفهوم تا عمل، انتشارات دانشگاه شیراز. ساکس، جفری (۱۳۹۵)، عصر توسعه پایدار، ترجمه: شهره وکیلان، زینب مرتضوی فر، علی نصیری اقدام، سازمان، انتشارات جهاد دانشگاهی.

صرافى، مظفر؛ جواد اطاعت (۱۳۹۲)، مبانی توسعه پایدار در ایران، نشر علم .
ضیایی، محمود؛ عزیزى، عذرا (۱۳۹۷)، راهنمای تدوین و کاربرد شاخصهای ارزیابی توسعه پایدار گردشگری، نشر علوم اجتماعی

مهدوی، داوود؛ افتخاری، عبدالرضا رکن الدین و سجاسی قیداری، حمدالله (۱۳۹۷)؛ بنیان های نظری توسعه پایدار گردشگری، سمت.

ابراهیمی، فرحناز(۱۳۹۳)، گردشگری و تنوع زیستی: دستیابی به اهداف مشترک برای رسیدن به پایداری؛ جهاد دانشگاهی.

حجازی، رخشاد و حاجی قربانی دولابی، زهرا (۱۳۹۵) راهنمای تخمین ردپای بوم شناختی، توسعه ایران .
آقاجانی، فهیمه(۱۳۹۴)؛ توسعه پایدار: مفاهیم، شاخص ها، مدل ها. ترمه.

da Silva, Jorge Tavares & Zélia Breda, Fabio Carbone(2020)Role and Impact of Tourism in Peacebuilding and Conflict Transformation (Advances in Hospitality, Tourism, and the Services Industry); IGI Global.

Dupeyras Alain & MacCallum (2013); Indicators for Measuring Competitiveness in Tourism; OECD, Tourism Paper 20/2013

Espejo,Roman (2008);What Is the Impact of Tourism? (At Issue); Greenhaven Press.

European Union(2013); European Tourism Indicator System, Toolkit.

Fennell, David A & Chris Cooper(2020); Sustainable Tourism: Principles, Contexts and Practices; Channel View Publications.

Hak, Tomas; Moldan, Bedrich & Dahl, Arthur Lyon(2007); Sustainability Indicators, A Scientific Assessment; Island Press.

Hall, C.Michael & Weaver David(2009); Sustainable Tourism Futures; Perspectives on Systems, Restructuring and Innovations; Routledge; UK.

Hall,C. Michael & Alan A. Lew(2009): Understanding and Managing Tourism Impacts: An Integrated Approach (Contemporary Geographies of Leisure, Tourism and Mobility); Routledge

Hughes Michael & Weaver David (2017); The Practice of Sustainable Tourism (Contemporary Geographies of Leisure, Tourism and Mobility); ; Routledge; UK.

Klimek, Katarzyna(2013); Destination Management and Sustainable Tourism Development: A Cross-Country Analysis Paperback; LAP LAMBERT Academic Publishing.

Liburd Janne & Edwards Deborah(2010); Unerstanding the Sustainable Development of Tourism; Goodfellow Publissers.George,

Liburd, Janne(2018); Collaboration for Sustainable Tourism Development; Goodfellow Publishers Limited.

Mason, Peter (2015);Tourism Impacts, Planning and Management 2rd Edition, Routledge

McCool, Stephen & Bosak Keith(2016); Reframing Sustainable Tourism; Springer.

Miller Graham & Twing-Ward, Louise(2005); Monitoring for a Sustainable Tourism Transition The Challenge of Developing and Using Indicators; CABI; UK.

Page,Stephen J. (2019); Tourism Management ; Routledge.

Romão, João (2019);Tourism, Territory and Sustainable Development: Theoretical Foundations and Empirical Applications in Japan and Europe (New Frontiers in Regional Science: Asian Perspectives); Springer.

Sharma, Anukrati & Azizul Hassan (2021); Overtourism as Destination Risk: Impacts and Solutions (Tourism Security-Safety and Post Conflict Destinations); Emerald Publishing Limited.

Sharma, Ravi & Prakash Rao (2018); Environmental Impacts of Tourism in Developing Nations (Advances in Hospitality, Tourism, and the Services Industry); IGI Global.

Sharpley, Richard (2019);Tourism Development and the Environment: Beyond Sustainability? Earthscan

United Nation(2007); Indicators of Sustainable Development: Guidelines and Methodologies; Third Edition. UN, New York.

United Nations (2007); Indicators of Sustainable Development: Guidelines and Methodologies, Third Edition.

Weaver, David(2006); Sustainable Tourism: Theory and Practice; Elsevier

World Tourism Organization(2013); Sustainable Tourism for Development Guidebook; UNWTO; Madrid

WTO (2004); Indicators of Sustainable Development for Tourism Destinations, A Guidebook

Xie,Philip Feifan & Gu, Kai(2018); The Morphology of Tourism: Planning for Impact in Tourist Destinations (New Directions in Tourism Analysis) 0st Edition, Kindle Edition.

فرم تنظیم طرح درس

نام مدرس: دکتر حسن محمودزاده

*جلسه اول

عنوان هدف کلی(مبحث): درآمدی بر زمینه های پیداش و پیشینه اثرات (محیط زیست، اجتماعی و اقتصادی) توسعه گردشگری

- اثرات (محیط زیستی) توسعه گردشگری
- اثرات (اجتماعی و اقتصادی) توسعه گردشگری

نحوه ارزشیابی جلسه اول: خلاصه سازی ۲ مقاله فارسی و ۱ مقاله انگلیسی در خصوص مبحث ارائه شده

*جلسه دوم

عنوان هدف کلی(مبحث): مفاهیم و تعاریف پایه (اثرات و نتایج توسعه گردشگری، ارزیابی اثرات، مدیریت، کنترل و پایش اثرات)

- اثرات و نتایج توسعه گردشگری
 - ارزیابی اثرات، مدیریت، کنترل و پایش اثرات
- نحوه ارزشیابی جلسه دوم: خلاصه سازی ۲ مقاله فارسی و ۱ مقاله انگلیسی در خصوص مبحث ارائه شده
-

*جلسه سوم

عنوان هدف کلی(مبحث): رهیافت های مدیریت و ارزیابی اثرات گردشگری

- رهیافت کلاسیک ارزیابی اثرات گردشگری (محیط زیستی، اجتماعی - فرهنگی، اقتصادی)
- رهیافت جایگزین ارزیابی اثرات گردشگری) ارزیابی پایداری گردشگری و ارزیابی اثرات توسعه پایدار گردشگری)
- رهیافت ارزیابی چرخه حیات (محیطی، اجتماعی و اقتصادی)
- رهیافت ظرفیت برد مقصد

نحوه ارزشیابی جلسه سوم: خلاصه سازی ۲ مقاله فارسی و ۱ مقاله انگلیسی در خصوص مبحث ارائه شده

*جلسه چهارم

عنوان هدف کلی(مبحث): تبیین و طبقه بندی اثرات گردشگری در چارچوب رهیافت کلاسیک

- اثرات محیط زیستی
- اثرات اجتماعی
- اثرات اقتصادی

نحوه ارزشیابی جلسه چهارم: خلاصه سازی ۲ مقاله فارسی و ۱ مقاله انگلیسی در خصوص مبحث ارائه شده

*جلسه پنجم

عنوان هدف کلی(مبحث): تبیین مفهومی - نظری اثرات گردشگری در چارچوب رهیافت توسعه پایدار

دانشجو باید بتواند

- مفاهیم و تعاریف توسعه پایدار گردشگری
- اهداف، اصول توسعه پایدار گردشگری
- دیدگاهها، رهیافت های توسعه پایدار گردشگری
- ابعاد اثرات توسعه پایدار گردشگری (محیط زیستی، اجتماعی و اقتصادی)

نحوه ارزشیابی جلسه پنجم: خلاصه سازی ۲ مقاله فارسی و ۱ مقاله انگلیسی در خصوص مبحث ارائه شده

*جلسه ششم

عنوان هدف کلی(مبحث): توسعه و کاربرد هرم اطلاعات برای ارزیابی اثرات توسعه پایدار گردشگری

- تعریف اجزای هرم اطلاعات ارزیابی توسعه پایدار
- تعریف اجزای نظام سلسله مراتب ارزیابی توسعه پایدار
- معیار های شاخص های خوب برای ارزیابی توسعه پایدار

نحوه ارزشیابی جلسه ششم: خلاصه سازی ۲ مقاله فارسی و ۱ مقاله انگلیسی در خصوص مبحث ارائه شده

***جلسه هفتم**

عنوان هدف کلی(مبحث): انواع شاخصهای توسعه پایدار گردشگری

- شاخص های توسعه پایدار محیط زیستی
- شاخص های توسعه پایدار اجتماعی
- شاخص های توسعه پایدار اقتصادی

نحوه ارزشیابی جلسه هفتم: خلاصه سازی ۲ مقاله فارسی و ۱ مقاله انگلیسی در خصوص مبحث ارائه شده

***جلسه هشتم**

عنوان هدف کلی(مبحث): رهیافتها و چارچوبهای سازماندهی شاخص های توسعه پایدار گردشگری

- رهیافت انتخاب شاخص
- رهیافت توسعه شاخص های توسعه پایدار گردشگری
- انواع چارچوبهای سازماندهی شاخص های توسعه پایدار گردشگری

نحوه ارزشیابی جلسه هشتم: خلاصه سازی ۲ مقاله فارسی و ۱ مقاله انگلیسی در خصوص مبحث ارائه شده

***جلسه نهم**

عنوان هدف کلی(مبحث): روش شناسی، ابزارها و مدل‌های ارزیابی اثرات توسعه گردشگری

- روش شناسی ارزیابی اثرات توسعه گردشگری
- ابزارها و مدل‌های ارزیابی اثرات توسعه گردشگری

نحوه ارزشیابی جلسه نهم: خلاصه سازی ۲ مقاله فارسی و ۱ مقاله انگلیسی در خصوص مبحث ارائه شده

***جلسه دهم**

عنوان هدف کلی(مبحث): رهیافت های روش شناسی برای ارزیابی اثرات توسعه گردشگری

- رهیافت های فکری و فلسفی برای ارزیابی اثرات توسعه گردشگری
- رهیافت های کمی و پوزیتیویستی برای ارزیابی اثرات توسعه گردشگری

نحوه ارزشیابی جلسه دهم: خلاصه سازی ۲ مقاله فارسی و ۱ مقاله انگلیسی در خصوص مبحث ارائه شده

***جلسه یازدهم**

عنوان هدف کلی(مبحث): ابزارها و شاخص های مرسوم (شاخص رنجش داکسی، چرخه حیات باتلر و...)

شاخص های مرسوم (شاخص رنجش داکسی، چرخه حیات باتلر و...)

نحوه ارزشیابی جلسه یازدهم: خلاصه سازی ۲ مقاله فارسی و ۱ مقاله انگلیسی در خصوص مبحث ارائه شده

***جلسه دوازدهم**

عنوان هدف کلی(مبحث): ابزارها و مدل‌های توسعه پایدار گردشگری (بارومتر پایداری، مدل رفاه اکوسیستم، ایندکس عملکرد پایداری)

- بارومتر پایداری
- مدل رفاه اکوسیستم

- ایندکس عملکرد پایدار

نحوه ارزشیابی جلسه دوازدهم: خلاصه سازی ۲ مقاله فارسی و ۱ مقاله انگلیسی در خصوص مبحث ارائه شده

*جلسه سیزدهم

عنوان هدف کلی (مبحث): ابزار ها و مدل‌های توسعه پایدار گردشگری (ردپای اکولوژیک، تکنیک ظرفیت برد محیط، ابزار های یکپارچه)

- ردپای اکولوژیک
- تکنیک ظرفیت برد محیط
- ابزار های یکپارچه

نحوه ارزشیابی جلسه سیزدهم: خلاصه سازی ۲ مقاله فارسی و ۱ مقاله انگلیسی در خصوص مبحث ارائه شده

*جلسه چهاردهم

عنوان هدف کلی (مبحث): مروری بر پیشینه شاخصهای ارزیابی توسعه پایدار گردشگری

- شاخصهای ارزیابی توسعه پایدار گردشگری ملی
- شاخصهای ارزیابی توسعه پایدار گردشگری بین المللی

نحوه ارزشیابی جلسه چهاردهم: خلاصه سازی ۲ مقاله فارسی و ۱ مقاله انگلیسی در خصوص مبحث ارائه شده

*جلسه پانزدهم

عنوان هدف کلی (مبحث): پیشینه، مستندات و رویه های بین المللی و تجارب سایر کشورها و ایران در ارزیابی اثرات گردشگری

- پیشینه، مستندات و رویه های بین المللی و تجارب سایر کشورها
- پیشینه شاخصهای ارزیابی توسعه پایدار گردشگری در ایران

نحوه ارزشیابی جلسه پانزدهم: خلاصه سازی ۲ مقاله فارسی و ۱ مقاله انگلیسی در خصوص مبحث ارائه شده

*جلسه شانزدهم

عنوان هدف کلی (مبحث): مدیریت و کنترل اثرات توسعه گردشگری در مقصد

- رهیافت های مدیریت کنترل و پایش اثرات توسعه گردشگری
- سیستم ها و ابزار های مدیریت کنترل و پایش اثرات توسعه گردشگری
- راهبردهای مدیریت و کنترل توسعه مقصد

نحوه ارزشیابی جلسه شانزدهم: خلاصه سازی ۵ مقاله فارسی و ۵ مقاله انگلیسی در خصوص مبحث ارائه شده
